

Sygn. akt V U 1021/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12 sierpnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 12 sierpnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu H. J. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 20.07.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla H. J..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 12.08.2015 r. w sprawie (...) odmówił H. J. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r, nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji w dniu 28. 08. 2015 r. H. J. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku szlifierza w okresie od 01.09.1970 r. do 30.06.1997 r. w Wytwórni (...), na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania H. J..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 26 lat 10 miesięcy i 6 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 02.05.1973 r. do 31.05.1973 r. i od 01.08.1978 r. do 01.03.1987 r. wynoszący 8 lat 8 miesięcy i 1 dzień. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku szlifierza w okresie od 01.06.1973 r. do 31.07.1978 i od 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. w Wytwórni (...). Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku szlifierza w okresie od 01.06.1973 r. do 31.07.1978 r. i od 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. w Wytwórni (...).

Odwołujący w okresie od 01.09.1970 r. do 30.06.1997 r. zatrudniony był w (...) K..

W podaniu o pracę z dnia 18.07.1970 r. odwołujący zwrócił się o zatrudnienie jako uczeń. Do dnia 20.06.1973 r. odwołujący ukończył naukę w (...) Szkole (...). W przebiegu zatrudnienia odwołującego wskazano, iż od 01.09.1970 r. do 30.04.1973 r. pracował jako uczeń zawodu, od dnia 02.05.1973 r. do 31.05.1973 r. jako szlifierz, od dnia 01.06.1973 r. do 31.07.1978 r. jako ślusarz, od 01.08.1980 r. do 31.07.1982 r. jako szlifierz. W umowie o naukę zawodu na okres od 01.09.1970 r. do 24.06.1973 r. określono iż odwołujący uczy się w zawodzie szlifierza. Z karty obiegowej zmiany z dnia 02.05.1973 r. wynika przeniesienie na stanowisko szlifierz od dnia 02.05.1973 r., podobnie z angażu z dnia 11.05.1973 r. Z karty obiegowej zmiany z dnia 12.06.1973 r. wynika przeniesienie na stanowisko ślusarz w (...) z dniem 01.06.1973 r. Stanowisko odwołującego jako ślusarz określono w angażu z dnia 17.10.1974 r., karcie obiegowej zmian z dnia 23.04.1975 r. – rozpoczęcie odbywania służby wojskowej. W piśmie z dnia 14.04.1977 r. odwołujący wniósł o przyjęcie do pracy po odbyciu służby wojskowej (14.04.1977 r.) odwołujący wskazał iż pracował jako ślusarz narzędziowy i wniósł o przyjęcie na to samo stanowisko. W karcie obiegowej zmiany z dnia 15.04.1977 r. wskazano stanowisko odwołującego – ślusarz- (...), podobnie w angażu z dnia 12.05.1977 r. i z dnia 01.08.1978 r. W dniu 13.07.1978 r. odwołujący wniósł o przeniesienie na dział (...) na gniazdo szlifierek bezkłowych. W karcie obiegowej zmiany z dnia 29.07.1978 r. przeniesiono odwołującego na stanowisko szlifierz na dział (...) z dniem 01.08.1978 r. W protokole z dnia 10.03.1980 r. wskazano iż odwołujący ma kwalifikacje jako szlifierz. W karcie zmian personalnych z dnia 21.04.1980 r. stanowisko odwołującego określono -od dnia 21.04.1980 r. przeniesiony na stanowisko szlifierza płaszczyzn. Stanowisko odwołującego jako szlifierz płaszczyzn określono w angażu z dnia 10.07.1980 r., z dnia 30.08.1980 r., karcie obiegowej z 28.10.1980 r., angażu z dnia 06.11.1980 r., 17.10.184 r., 31.05.1986 r. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 11.11.1986 r. określono, iż odwołujący pracował jako szlifierz od 02.05.1973 r. do 23.04.1975 r., od 15.04.1977 r. do nadal. W karcie obiegowej zmiany z dnia 06.03.1987 r. określono stanowisko szlifierz, podobnie w angażu z dnia 12.03.1987 r., 03.02.1988 r. W angażu z dnia 03.02.1988 r. i karcie personalnej wskazano zawód szlifierz i walcarz. Podobnie w angażu z dnia 25.05.1988 r., 27.08.1988, 15.03.1989 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 15.03.1989 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 06.06.1989 r., angażu z dnia 23.05.1990 r., 23.11.1990 r., 03.09.1992 r., 11.08.1993 r., 16.11.1993 r., 22.06.1994 r., 06.05.1995 r., 13.02.1996 r., 23.07.1996 r.

Według pracodawcy stanowisko walcarz nie jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach. W okresie od 01.06.1973 r. do 31.07.1978 r. z przerwą na odbycie służby wojskowej, odwołujący pracował jako ślusarz. Praca ta nie jest pracą w szczególnych warunkach. W okresie od 2.03.1987 r. do 30.06.1997 r. odwołujący pracował jako szlifierz na szlifierkach bezkłowych. Odwołujący przyuczał się przez okres około miesiąca do pracy na maszynie nazywanej: walcarka. Maszyna ta nie jest szlifierką. Służy do wykonywania gwintu na śrubach. Odwołujący nie wykonywał pracy walcarza. Wykonywał pracę szlifierza nie tylko w okresie uznanym przez organ rentowy, lecz także w okresie od 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. Pracodawca w swoich angażach od marca 1987 r. umieszczał co do odwołującego jedynie informację iż odwołujący ma dwa zawody: szlifierz i walcarz. Drugi zawód odwołujący zdobył zdając stosowny egzamin w dniu 02.03.1987 r. Odwołujący w okresie od 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. nie wykonywał pracy walcarza lecz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę szlifierza.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków W. P. (1), W. P. (2), S. G.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział III poz. 78 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca szlifierza.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 26 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawca wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W dniu 18.08.2015 r. wystawione zostało świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach dotyczące okresu zatrudnienia od dnia 02.05.1973 r. do 31.05.1973 r., od 01.08.1978 r. do 31.03.1980 r., od 01.04.1980 r. do 01.03.1987 r. na stanowisku szlifierza. Pracodawca powołał się na Wykaz A Dział III poz.78 punkt 6 Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na

których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy także w okresie od dnia 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. w Wytwórni (...) na stanowisku, które jest stanowiskiem szlifierza. Praca odwołującego w okresie zatrudnienia od 01.08.1978 r. do 30.06.1987 r. miała ten sam charakter – były to prace szlifierskie. Część tego okresu pracodawca potwierdził: od 01.08.1978 r. do 01.03.1987 r., natomiast okres dalszy od 02.03.1987 r. do 30.06.1997 r. został wykazany w toku postępowania na podstawie zeznań świadków oraz analizy akt osobowych odwołującego.

Łącznie odwołujący wykazał okres zatrudnienia ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę.